

Családi Borok Versenye

2013. június 2.

A borverseny részvételi szabályzata A nevezés és lebonyolítás feltételei

1. Fogalmak

1. A borverseny olyan rendezvény, melynek célja a beküldött minták díjazása az érzékszervi minőségük alapján.
2. A nevező az a természetes személy, bortermelő vállalkozás, egyéni bortermelő, aki a borversenyre mintát nevezett be.
3. A minta a versenyre beküldött, elfogadott nevezéssel rendelkező italtételt jelenti.
4. A minta színe az ital készítmódja és az alapanyaga alapján a következő lehet: fehér, rozé, vörös.
5. Forgalmi kategória jelzi, hogy az ital a kereskedelemben megtalálható. A forgalmi tételek minimális mennyiségét jelen szabályzat tartalmazza.
7. Kiszereles a minta kiszereelését jelenti (palackozott, hordós, egyéb).
8. Minőségi kategória a természetes borok a Szőlőtermesztésről és borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. tv. szerinti minőségi kategóriáját jelenti (asztali bor, tájbor, meghatározott termőhelyről származó minőségi bor, meghatározott termőhelyről származó különleges minőségű bor, védett eredetű bor).
9. Bírálati kategória a minták csoportosításához és a kóstolási sorrendjének kialakításához használandó besorolás.
10. Különleges tulajdonság az egyedi technológia jelölésére szolgál. Ide tartozik pl. a barrique hordós erjesztés, érlelés is.
- 11. Családi pincészet:** olyan családi tulajdonú borászat, amelynek működtetésében a családból legalább két fő aktívan vesz részt. A család tagjai közötti kapcsolat lehet egyenes vagy oldalági rokonság, illetve házasság.
- 12. Családi bor:** olyan bor, amelyet nemtől és generációtól függetlenül mindenki szívesen fogyaszt minőségi kategóriától függetlenül. Ajánlott kiskereskedelmi fogyasztói ára legfeljebb bruttó 2000 Ft literenként. A családi bor kizárólag olyan szőlőt tartalmaz, amelyet családi pincészet tagjai saját maguk művelnek vagy műveltetnek, vagyis a „termőföldtől az asztalig” felügyelik a szőlő termesztését és feldolgozását, illetve a bor készítését.

2. A Családi Borok Versenye rendezője

A családi borverseny rendezője a Monori Környéki Strázsa Borrend, mely a verseny technikai lebonyolításával, egyes részfeladatok ellátásával, a szervezésben való közreműködéssel más szervezeteket is megbízhat.

3. Nevezési feltételek

1. A versenyen részt vehetnek a nevezők mindazon termékei, melyek a hatályos magyar bortörvény előírásainak, illetve jelen versenyszabályzat családi pincészet és családi bor fogalmainak megfelelnek.
2. A versenyen kizárólag fehér, rozé és vörös bor kategóriában lehet nevezni.

3. A versenyre való nevezéshez a résztvevőknek nyilatkozniuk kell a minta által képviselt mennyiségről. A versenyen kizárólag forgalmi kategóriában lehet nevezni, amely nem lehet kevesebb 500 palacknál, hordós bor esetében 300 liternél. A pontos mennyiséget a nevezési lapon kell közölni.
5. A verseny résztvevői mintánként 3 db palackot juttatnak el a verseny rendezőjéhez, eredeti kiserelésben 0,5, 0,7, 0,75 vagy 1 literes palackban. (Minta megnevezése, termőhely, évjárat, szín, minőségi kategória, bírálati kategória kód és a bor termelői ára).
6. A versenyen való részvételhez a nevezőknek mintánként kell befizetniük a nevezési díjat. A nevezési díj: 2013 Ft+áfa. A Monor Környék Strázsa Borrend által 2013. június 8-9-én rendezett Borvidékek Hétfvégje kiállítói 1 tétel nevezése esetén a nevezési díj alól mentesülnek. Fizetés a rendező által meghatározott módon.
7. A minta nevezése az előírt darabszámú palack és a hiánytalanul kitöltött nevezési lap, nevezői adatlap benyújtásával történik meg.
8. Egy családi pincészet legfeljebb 3 tételt nevezhet a versenyre. Egy kategóriából (rozé, fehér, vörös bor) csak egy tétel nevezhető be a versenybe.
9. A minták analizését az NÉBIH Borászati és Alkoholos Italok Igazgatóság (BAII) forgalomba hozatali engedélyének másolatával kell megadni. A szervező a beküldött mintákat jogosult NÉBIH BAII által analitikailag ellenőriztetni.
10. A nevezőnek minden bejelentett mintához 3 példányos szállítási bizonylatot kell mellékelni, amelyen fel kell tüntetni:
 - Csaladi Borok Versenye
 - A minták számát, megnevezését,
 - A „Minta érték nélkül” jelzést.
11. A nevezés akkor tekinthető elfogadottnak, ha a nevezés megfelel a szabályzatban leírt feltételeknek és a nevezési felhívásban rögzített időpontig a nevezési díjat a nevező befizette.

4. A borverseny tárgyi feltételei

4.1 Helyiségek

1. A minták kezelésére külön helyiséget kell berendezni. Ide a technikai és a kiszolgáló személyzet valamint az elnökség és a szervezőkön kívül senki nem léphet be.
2. A bírálatot olyan elkülönített helyiségben kell megvalósítani, amely zavaró hatásoktól (zaj, szag) mentes. A teremben tilos a dohányzás és lehetőség szerint 18-22°C hőmérsékletet kívánatos biztosítani. Bírálat alatt ebbe a helyiségbe csak a bírálók, technikai és a kiszolgáló személyzet valamint az elnökség és a szervező bizottság tagjai léphetnek be.
3. A bírálók sorszámával ellátott, külön asztalnál vagy bizottságonként egy-egy nagy asztal körül foglaljanak helyet úgy, hogy a bírálat közben a személyek és a bizottságok egymást ne befolyásolják.
4. Az asztalon a következő eszközök legyenek:
 - fehér terítő,
 - fedéllel rendelkező kiöntő illetve olyan edény is mely az itálnak a szájból való eltávolítására szolgál,
 - fényforrás, amely nem változtatja meg az ital színét, de legalább gyertya,
 - tiszta víz, ásványvíz,
 - kifli, kenyérdarabkák, sajt,
 - kóstoló pohár,
 - bírálati lap, íróeszköz vagy számítógép, amennyiben az a bírálat lebonyolításában használatos.

4.2 Minták fogadása

1. A mintafogadó végzi a versenyre beküldött minták fogadását.
2. A beérkezéskor azonnal ellátja a palackokat a minták raktári számával, ellenőrzi a nevezési űrlapok kitöltöttségét, és a mintához való kapcsolódását. A mintákat rendszerezve helyezi el a raktárban.

4.3 Minták előkészítése

1. A verseny eredményeinek hivatalos közzétételéig meg kell tartani a minták anonimitását:
 - A palackokat a kitöltéskor olyan csomagolással kell elfedni, hogy a nyaka kivételével az alakja se látszódjon.
 - Jól láthatóan fel kell tüntetni a csomagoláson a minta bírálati sorszámát.
 - A palackok felnyitása a bírálóbizottság tagjainak látókörén kívül történjen.
2. A minták beérkezésekor a verseny szervezője szakértőkből álló besoroló bizottságot nevez ki, melynek feladatai a következők:
 - a) Megvizsgálja a beérkezett mintákat és megállapítja, hogy a palackokon szereplő adatok megegyeznek-e a nevezési lapon megadottakkal.
 - b) Kijavítja az esetleges hibákat és kizárják azokat a mintákat, melyek nem felelnek meg a jelen versenyszabályzatban előírtaknak.
 - c) Elvégzi a bírálati kategóriába sorolást a nevezési lapon feltüntetett jellemzők alapján, ill. amennyiben szükséges saját maga állapítja meg ezen jellemzőket.
 - d) Minden mintához hozzárendeli az anonimitást biztosító számokat, melyeket a palackokon és a palackokat takaró csomagolóanyagon is jól láthatóan fel kell tüntetni:
 - A minta raktári száma (kód): legalább háromjegyű szám, mely egyértelműen azonosítja a mintát.
 - A minta bírálati sorszáma: mely a minták bemutatásának sorrendjét jelenti. A minták egységes sorozatonként, az alábbi sorrendben kerülnek bírálatra:
 - Szín szerint: fehér, rozé, vörös borok,
 - Cukortartalom szerint: a száraz borokkal kell kezdeni
 - Évjárat szerint: az újborkkal kezdődik a sor
 - Illat szerint: a semleges illatú borokkal kell kezdeni.
3. A borok hőmérsékletét a típusuknak megfelelőre kell beállítani: fehér borok, rozé borok: 10-12 °C vörös borok: 15-18 °C.

5. Személyi feltételek

5.1 Szervező

1. A Szervező felelős:
 - a borverseny jelen szabályzatnak megfelelő lebonyolításáért,
 - a tárgyi feltételek megteremtéséért,
 - a nevezések elfogadásáért,
 - a feladatokat felelősen ellátó személyzet szervezéséért, irányításáért.

5.2 Mintafogadó

1. A mintafogadó fogadja a versenyre beküldött mintákat.

5.3 Technikai személyzet

1. Hagyományos bírálat esetén a bírálati űrlapok összesítését kiértékelését végzik.
2. Számítógéppel segített bírálat esetén az informatikai rendszert üzemeltetik.

5.4 Kiszolgáló személyzet

1. Az előkészítők, a minták beérkeztetését, csoportosítását, besorolását, kezelését végzik, szakemberek vezetésével.
 - A hűtők feltöltése, a hőmérséklet beállítása, ellenőrzése.
 - A minták kóstolási sorrend szerinti kiadása a bírálatra.
 - A minta névtelenségét biztosító csomagolás és azonosító jelzések (raktári szám, bírálati sorszám) ellenőrzése.
 - A palackok bontása, és a minta ellenőrzése (borhiba, borbetegség).
2. Felszolgálók feladata:
 - a minták felszolgálása,
 - a használt poharak leszedése,
 - tiszta poharak biztosítása,
 - a bírálói asztalok rendezése,
 - hagyományos bírálat esetén a bírálati űrlapok terítése, összegyűjtése.

5.5 Bírálók, bizottságok

1. Az érzékszervi minősítést elismert szakértők (továbbiakban bírálók) végzik. A bírálóknak rendelkezniük kell a HNT és Magyar Bor Akadémia által kiadott okleveles borbírálati vizsgával.
2. A mintákat a bizottsági elnökkel együtt 6 bírálóból álló bizottságok értékelik. A bizottságok tagjait a Szervező nevezi ki.
3. A bíráló bizottságnak a következő korú és nemű személyeket kell tartalmaznia:
 - Férfiak:
 - 1 fő 18 és 35 év között,
 - 1 fő 36 és 55 év között,
 - 1 fő 56 éves kortól.
 - Nők:
 - 1 fő 18 és 35 év között,
 - 1 fő 36 és 55 év között,
 - 1 fő 56 éves kortól.
4. A bizottság a borversenyen résztvevő mintákat megosztva minősítik.
5. Minden bizottság munkáját az egyik bírálója (továbbiakban a bizottsági elnök) felügyeli, irányítja.
6. A bizottsági elnök köteles biztosítani a bírálat szabályzat lebonyolítását.

5.6 Elnökség

1. A bizottság munkáját elnökség felügyeli. Az elnökség összetétele:

- az elnök,
- a társelnökök, (szakmai szervezetek képviselői),
- szakértők.

Az Elnökség nem vesz részt a bírálóban.

A társelnökök az elnököt helyettesítik annak távollétében.

2. Az elnökség feladatai a következők:

- Megnyitja és bezárja a borversenyt.
- A bíráló megkezdése előtt ellenőrzi a kóstolás előkészületeit.
- Szükség szerint ellenőrzi a minták felbontását, hőmérsékletüket és a minták anonimitását, valamint figyel a felszolgálat megfelelő színvonalára.
- Figyelemmel kíséri a minták bemutatását, intézkedik a sorrenden szükséges változtatások esetében.
- Amennyiben szükségesnek ítéli, elrendeli a minta visszakóstolását (pl.: a minta értékelése a helytelen besorolás miatt nem megfelelően történt).

6. Borverseny lebonyolítása

1. A bizottság tagjai teljes csendben dolgoznak, anélkül, hogy bármi jelét adnák a mintával kapcsolatban kialakult benyomásaiknak.

2. A bizottságok általában ebéd előtti időszakban dolgoznak.

3. A minták sorozatokban kerülnek a bizottságok elé. Egy sorozatban maximum 25 minta lehet.

Célszerű, ha a sorozatok mintái valamilyen logikai csoportot alkotnak (pl.: azonos fajta).

4. Minden egyes mintasorozat után rövid szünet következik. A bizottság ülése alatt egy hosszabb szünet is beiktatásra kerül, amikor ételek és italok is felszolgálhatók.

5. A kóstolás elején a bizottságok próbábírálatot tartanak, mely alatt a bizottsági elnökök vezetésével megbeszélik a borra adandó bírálati pontszámot, annak érdekében, hogy közösen elfogadott bírálati szintet használjanak.

6. A bírálók a bírálendő mintákról csak a következő adatokat tudhatják: bírálati sorszám, kategória, évjárat.

7. Hagyományos bírálat esetén a technikai személyzet begyűjti a kitöltött bírálólapokat, ellenőrzi a helyes kitöltésüket, a bizottsági tag aláírását és átadják hitelesítésre a bizottsági elnöknek.

8. A bizottság tagjai nem rendelkezhetnek másolattal a bírálólapokból.

9. A bizottság tagjai nem szerezhettek tudomást az egyes mintáknak ítélt eredmény-pontszámokról a minta bírálatának lezárásáig. A bírálati sorszámhoz tartozó további adat (nevező, fajta, termőhely) a bírálati nap végétével, az összes minta bírálatának lezárása után kerülhet közlésre.

6.1 Bírálati elvek

1. A kóstolás során az organoleptikus jellemzők megállapítására a paraméterek az alábbi sorrendben kerülnek meghatározásra: kiváló, nagyon jó, jó, megfelelő, nem megfelelő. A bírálók a mintát kizártnak is minősíthetik.

A bizottság tagjai egy jelet tesznek minden egyes organoleptikus jellemző azon rovatába, amely leginkább megfelel a benyomásuknak. Ezek a jelek az alábbi táblázat szerinti pontszámokat jelentik:

		kiváló	igen jó	jó	Elég- séges	nem meg- felelő
Megjelenés	Tisztaság	5	4	3	2	1
	Szín	10	8	6	4	2
Illat	Intenzitás	8	7	6	4	2
	Karakteresség	6	5	4	3	2
Zamat	Minőség	16	14	12	10	8
	Intenzitás	8	7	6	4	2
	Karakteresség	6	5	4	3	2
	minőség	22	19	16	13	10
	Ízhosszúság	8	7	6	5	4
	Összbenyomás	11	10	9	8	7

2. A bíráló által adott pontszám: az organoleptikus paraméterek pontjainak összege. Ezáltal maximum 100, minimum 40 pont adható a mintáknak.

3. A minta eredmény-pontszáma: a bírálók által adott pontszámok átlaga a legkisebb és a legnagyobb pontszám kivételével. Az Elnökség indokolt esetben jogosult megváltoztatni a minta eredmény pontszám számítás módját (pl. minta mediánja), de erről a bírálókat a bírálat megkezdése előtt tájékoztatni kell.

6.2 A bizottsági elnök feladatai

1. Hagyományos bírálat esetén a bizottsági elnök köteles ellenőrizni a bizottságába tartozó bírálók által kitöltött űrlapokat.

2. Amennyiben egy vagy több bizottsági tag kizárandónak találja a mintát, a Bizottsági Elnök köteles szavazást kezdeményezni. A bizottsági tagok többségi véleménye alapján a minta jegyzőkönyv felvételével kizárható.

3. A bizottság elnöke kezdeményezheti az érem megszavazását, amennyiben a mintára adott pontszámok az adott érem határértéke alatt és felett szórnak, körülbelül egyenlő arányban. (A bizottság megosztott.) Ha a szavazás eredménye egyezik a minta eredmény-pontszáma alapján számított éremmel, akkor a minta eredmény-pontszáma változatlan marad, ellenkező esetben a megszavazott érem felső, illetve alsó ponthatára lesz aszerint, hogy a kisebb vagy a nagyobb érem lett megszavazva.

4. Ha valamely bíráló bírálata jelentősen eltér a bizottságáétól, akkor a bizottsági elnök jogosult a bizottság tagjai közötti egyeztetésre, vagy szükség esetén a mintát újrabíráltatni vele. Indokolt esetben a bizottsági elnök kezdeményezheti a minta újbóli bírálatát. Az újbóli bírálat engedélyezéséről és a lebonyolítás módjáról az elnökség dönt.

5. A bírálók kezdeményezhetik a minta újrabírálását új palackból (pl.: dugóhiba esetén). A bizottsági elnök dönt ennek engedélyezéséről.

6.3 Díjak odaítélése

1. A pontok összesítése alapján azon minták, melyek nem kerülnek kizárásra, az alábbi díjakat nyerik el:

Díj	Csendes borok
Nagy Arany	96 =< pont < 100
Aranyérem	88 =< pont < 95,9
Ezüstérem	80 =< pont < 87,9
Bronzérem	70 =< pont < 79,9
Oklevél	69,9 > pont

2. Alapesetben a kiadott érmek száma nem haladhatja meg a nevezett minták számának 30 %-át. Amennyiben több érmeztet minta van, akkor csak addig a pontszámig adható ki érme (pontszám szerint csökkenő sorrendben), mellyel az érme száma a határon belül van. Kizárólag az aranyérem akkor is kiadható, ha az aranyérmes borok száma adott kategóriában meghaladja a 30%-os határt. A többi minta érmét törölni kell. Ez a szabály kategóriánként is alkalmazható.

3. A legjobbnak értékelt minta minden kategóriában elnyeri az Év Családi Bora 2013. címet, amennyiben pontjai alapján nagy arany érmet kapna.

4. A borverseny rendezője fenntartja magának a jogot, hogy a versenyen Év Családi Bora 2013 nevet elért italok számára a cím használatot engedélyezze az értékesítésben.

5. Lehetőség van különdíj odaítélésére is. Ez csak előre meghatározott, olyan szempontrendszer alapján történhet, mely az eredmények ismerete nélkül nem utal egyértelműen egy termelőre.

6. A borverseny vándordíját a nevezett tételek számát és eredményességét együttesen figyelembe véve legjobb teljesítményt nyújtó nevező kapja.

7. A verseny rendezője kiadhatja, a termelő megrendelése alapján, költségtérítés fejében a minta érmét igazoló (palack nyakára akasztható szalag) vagy éremcímekét a minta nevezésével lejelentett mennyiség erejéig.

8. A verseny rendezője fenntartja magának a jogot, hogy ellenőrizze és beazonosítsa a kereskedelmi forgalomban kapható ital minőségét a versenyen szereplő azonos mintáéval. Eltérés esetén a díjat igazoló jelzés, és megnevezés használatát megtilthatja.

9. Fehér, rozé és vörös bor kategóriában az árkatégoriák figyelembe vételével történik az érmek kiadása.

7. Eredmények közzététele

1. Az Családi Borok Versenye eredményeinek tulajdonosa a verseny rendezője. Joga és feladata a verseny eredményeit közzé tenni, vagy azzal mást megbízni.

2. Az Családi Borok Versenye rendezője jogosult arra, hogy a nevezéskor bekért adatokból és a borverseny eredményeiből kiértékeléseket készítsen, azokat publikálja.

3. Az Családi Borok Versenye rendezője jogosult arra, hogy a bírálók munkáját minősítse, és annak feldolgozott eredményét publikálja.

8. Bírálati kategóriák

Természetes (csendes) borok (belső nyomás $\text{CO}_2 < 0,5$ bar, 20 °C-on.

Megnevezés	Cukortartalom [g/l]	Kategória kódja
1. Fehér borok kategóriája		
száraz	0–4	1
félszáraz	4,1–12	2
félédes	12,1– 45	3
édes	45–	4
2. Rosé borok kategóriája		
száraz	0–4	5
félszáraz	4,1–12	6
félédes	12,1–45	7
édes	45–	8
3. Vörösborok kategóriája		
száraz	0–4	9
egyéb	4,1–	10

Monor, 2013. április 4.